

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS SINT-NIKLAAS TE LEEST

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 12062

Instelling VBS Sint-Niklaas
Dorpstraat 10 - 2811 LEEST

Beleidsverantwoordelijke Ann JESPERS

Telefoonnummer 015 27 78 96

E-mail directeur@sintniklaasschool.be

Website www.sintniklaasschool.be

Bestuur VZW KOMO
Molenbergstraat 4 - 2800 MECHELEN

Scholengemeenschap KOMO
Molenbergstraat 6 - 2800 MECHELEN

Centrum voor leerlingenbegeleiding CLB Het Kompas
Vijfhoek 1A - 2800 MECHELEN

Start- en einddatum doorlichting 16/10/2023 - 19/10/2023

Inspectieteam Frans DE BIE
Jurn VAN DEN MEERSSCHE

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	8
4.1	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	8
4.2	Wiskunde in het lager onderwijs	9
5	Respecteert de school de regelgeving?	11
6	Samenvatting	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	12
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	13
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	14
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	15

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Dorpstraat 10 - 2811 LEEST.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De visie is in opbouw. Ze is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De visie vindt in groeiende mate zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school kan groeien door de visie nog sterker te vertalen naar concrete schoolafspraken. Zo is de zorgvisie momenteel nog te beperkt richtinggevend voor de begeleiding op maat. Om vernieuwingen diepgaander te implementeren is het een uitdaging voor de school om meer doelgericht en stapsgewijs te werk te gaan, beoogde effecten voorop te stellen en deze systematisch te evalueren.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar kan nog sterker inzetten op afspraken die de onderwijsleerpraktijk vormgeven. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. De school dient de visie eerst verder uit te kristalliseren vooraleer ze verdere afspraken maakt. Met het oog op opvolging en coaching is het een werkpunt om klasbezoeken ook uit te breiden naar de ervaren leraren. De school kan de samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst verder optimaliseren.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch. Ze heeft daarbij nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Ze evalueert relevante aspecten van de schoolwerking. Ze kan groeien door de evaluatie van de schoolkwaliteit systematisch op te nemen in het plan van aanpak, als onderdeel van de PDCA-cirkel.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Momenteel beschikt de school over weinig evaluatiegegevens over de kwaliteitsbewaking in de kleuterafdeling. Het is een werkpunt om op basis van een analyse van resultaten van de verplichte gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs voor bepaalde domeinen van wiskunde ook tendensen in kaart te brengen.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Het team is vernieuwingsbereid en voldoende stabiel. De school bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt systematisch doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. De school neemt eerder genoemde aandachtspunten ernstig en geeft ze een plaats in haar ontwikkeling. Zij staat voor de uitdaging om voor wiskunde ambitieus te blijven en de lat hoog te houden.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. In de fase van de verhoogde zorg gebeurt de ondersteuning en de opvolging ervan nog in beperkte mate planmatig. De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het is een verbeterpunt om de beeldvorming nog verder te verfijnen op basis van een analyse van observatie- en evaluatiegegevens. Om in te spelen op de specifieke onderwijsbehoeften van iedere kleuter laten de leraren kansen liggen om, in overleg, op basis van een concrete hulpvraag de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie af te stemmen op de onderwijsbehoeften. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt. Het vormt ook een uitdaging om doeltreffende specifieke maatregelen op een efficiënte wijze te borgen wat de continuïteit van de begeleiding op maat ten goede komt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. Zij benutten de beschikbare onderwijstijd. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren zorgen voor een graduele opbouw van onder meer kalenders, hoekenpictogrammen, materialen en de zelfsturing. De klassen en hoeken worden thematisch verrijkt. De creativiteit van de kleuters krijgt alle kansen. De variatie en presentatie van de boekenhoek vertoont verschillen tussen de leraren. De leraren kunnen verder groeien door de hoeken te verrijken met cognitieve uitdagingen die de kleuters zelfstandig kunnen toepassen, en door de kleuters de kans te geven om ook mee thema's te kiezen.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de kleuters in het leer- en ontwikkelingsproces. Daarbij vertrekken ze vanuit de doelen en de leerervaringen van de kleuters. De feedback is zowel op het product als op het proces en in mindere mate op de zelfregulatie gericht. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Het team kan groeien door bij de evaluatie nog sterker uit te gaan van criteria.

4.2 Wiskunde in het lager onderwijs

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	Voor leerlingen voor wie de brede basiszorg ontoereikend is, laten de leraren nog kansen liggen om een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. In de fase van de verhoogde zorg gebeurt de ondersteuning en de opvolging ervan nog in beperkte mate planmatig. De leraren leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling. Het is een werkpunt om begeleidingsinitiatieven die de (zorg)leraren nemen sterker te baseren op deze beeldvorming en op een grondige analyse van de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze laten kansen liggen om op basis van een concrete hulpvraag in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie af te stemmen op de onderwijsbehoeften. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt. Het vormt ook een uitdaging om doeltreffende specifieke maatregelen op een efficiënte wijze te borgen wat de continuïteit van de begeleiding op maat ten goede komt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De leraren expliciteren doorgaans leerdoelen en succescriteria op een voor de leerlingen begrijpbare manier. Het is een groeikans om, indien relevant, ook attitudele doelen en bijhorende criteria aan de leerlingen te communiceren. De leraren gebruiken geregeld realistische contexten. Ze besteden, eerder intuïtief, ook aandacht aan horizontaal samenhangende inhoud en contexten. Ze spelen met hun gedifferentieerde aanpak in op de instructiegevoeligheid van de leerlingen. Het is een uitdaging om door middel van activerende werkvormen tijdens de instructie zicht te krijgen op deze instructiegevoeligheid. Op basis van dat zicht kunnen de leraren op een gecontroleerde wijze de leerlingen stimuleren om zelf een keuze te maken voor een instructiegroep of kunnen ze de keuze van de leerlingen ondersteunen of bijsturen. In sommige klassen kan de verlengde instructie nog sterker afgestemd worden op de noden van de leerlingen door onder meer concrete materialen te voorzien en leerlingen meer te laten handelen. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Om leerlingen te stimuleren te leren uit hun fouten en op basis van zelfevaluatie hun leerproces bij te sturen, maken ze op een doordachte wijze gebruik van correctiesleutels. Sommige leraren maken samen met de leerlingen onthoudkaarten met onder meer rekenvoordelen en -strategieën. De leraren maximaliseren de tijd om te leren.

**Effectieve feedback
BENADERT DE
VERWACHTING**

De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het is een verbeterpunt om feedback systematisch in te bedden in het onderwijsleerproces en de feedback, met het oog op het bereiken van de vooropgestelde doelen, sterker te richten op de volgende stappen die de leerlingen kunnen zetten in hun leerproces. De kwaliteit van de feedback in de rapporten is wisselend.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar en fair. Het is een groeikans om observatie- en evaluatievormen ook te benutten om het leerproces en attitudes binnen het leergebied wiskunde te evalueren. Indien relevant kunnen de leraren de leerlingen stimuleren om in dit evaluatieproces een actieve rol op te nemen.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs	Wiskunde in het lager onderwijs
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	●	◆
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in het kleuteronderwijs.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in het lager onderwijs.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF